

INZICHT

Cliëntenraad Delft

GGZ Delfland

Nummer 9, juni 2009

- ◆ Lokale versterking stopt
- ◆ Uitreiking Bert Bos Bokaal
- ◆ Delflands Eerste Psychose Team
- ◆ Wat wordt er opgespeld
- ◆ Ontbijtbuffet

Inhoud

- ◆ Lokale versterking stopt
- ◆ Uitreiking Bert Bos Bokaal
- ◆ Delflands Eerste Psychose Team
- ◆ Wat wordt er opgespeld
- ◆ Ontbijtbuffet

Wist u dat.....

- ◆ GGZ-Delfland middels een SMS-alert u aan uw afspraak kan herinneren
- ◆ 28 mei er weer een geslaagde High-tea aan de Jorisweg is geweest.
- ◆ Cliëntenraad Delft ook u kan gebruiken als lid
- ◆ Binnenkort er een nieuwe kas gebouwd wordt
- ◆ Ook het bloemschiklokaal een face-lift krijgt
- ◆ Project Doel van Dagbesteding nu ook in Den Haag en Voorburg-Leidschendam van start kan gaan

Even voorstellen: Hans Arwert, pvp

Velen van jullie hebben mij vast al eens over het terrein zien lopen of hebben mij gesproken bij een afdelingsbezoek. Sinds januari van dit jaar ben ik de nieuwe vaste patiëntenvertrouwenspersoon (pvp) voor cliënten van GGZ Delfland. Hoog tijd dus om me even voor te stellen.

Ik heb een kantoortje in gebouw De Draeck, waar ook de kas zit. Daar ben ik in de regel op dinsdag en vrijdag en om de week ook op donderdag. Ik zit op de 2e verdieping, tegenover de cliëntenraad. Op maandag zit in meestal in Schiedam. Je kunt bij mij terecht voor vragen of voor hulp en advies bij klachten over je opname, je behandeling of hoe er met je wordt omgegaan. Ik ben onafhankelijk en ik sta altijd aan de kant van de cliënt.

Om een afspraak te maken kun je het beste mijn mobiele nummer bellen: 06 - 17 433 199. Als ik niet opneem (bijvoorbeeld als ik in gesprek ben) kun je een bericht in mijn voicemail achterlaten, dan bel ik je terug zodra ik kan. Als ik afwezig ben kun je voor dringende zaken ook de telefonische helpdesk bellen: 0900 - 444 88 88.

Voor ik pvp werd, werkte ik in het maatschappelijk activeringswerk als belangenbehartiger voor mensen in de knel. Voor ik bij GGZ Delfland gestationeerd werd, was ik pvp voor cliënten van Delta (in Poortugaal) en Bouman GGZ (Rotterdam).

Vriendelijke groeten,

Hans Arwert, pvp

Telefoon intern: 7611

Mobiel: 06 - 17 433 199

E-mail: h.arwert@pvp.nl

Lokale Versterking stopt

Iedereen krijgt vroeg of laat te maken met de zorg. Zorg op het somatische of op psychische vlak en soms ook nog met beiden. De kwetsbare burger heeft recht op een plek in de maatschappij, maar de maatschappij heeft eigenlijk geen plek, tijd of aandacht voor deze groep burgers. Een zorgzame maatschappij is helaas nog ver te zoeken. De Initiatiefgroep Lokale Versterking DWO heeft de afgelopen jaren op allerlei niveaus zijn best gedaan om deze burgers in beeld te krijgen.

Een eye-opener voor vele mensen. Een gewone man of vrouw die psychoses heeft gehad, kan ECHT nog wel een bijdrage leveren aan de maatschappij, maar wel op zijn of haar niveau. Alle mensen hebben waarde. De zorg wordt steeds meer extra-muraal, als het kan worden mensen geresocialiseerd en komen ze zelfstandig, onder begeleiding of in beschermde woonvormen terecht. Maar krijgen deze mensen wel een kans op zelfstandigheid??

AANDACHT EN VOORAL EEN LUISTEREND OOR, zijn nodig om deze mensen te laten functioneren in deze maatschappij. Ze doen dan wel eens anders dan de 'gewone' burger, het zijn ook waardevolle burgers. Door de WMO komt er ook een stuk bij gemeente op het bord. Door de WMO- medewerkers te informeren en te trainen kan er in de praktijk op geanticipeerd worden, dit kan niet genoeg gebeuren.

De wisseling van medewerkers maakt ook vaak een stuk opgebouwde deskundigheid minder in huis.

Ik wil de groep van Initiatiefgroep Lokale Versterking DWO en zijn ondersteuner hartelijk bedanken voor hun inzet en delen van hun ervaringsdeskundigheid. Een gelied team maakte dat wij op alle niveaus ingang hebben gekregen bij gemeenten. Waarde en respect is er voor iedereen. **Dit was pas het begin.**

De kwetsbare burger staat nu nog veel te veel aan de zijlijn, hier moeten wij nog verder voor aan de slag kunnen. Ervaringsdeskundigheid kan breed ingezet worden op lokaal niveau ter ondersteuning van de professionele hulp. Waar loop je tegen aan in de maatschappij, hoe is de informatie stroom, is alles begrijpelijk. Om door de instanties geholpen te kunnen worden, moet men wel de weg gewezen worden. **Actief** en niet afwachtend aan de slag gaan, hierin ligt nog een waardevolle taak voor de initiatiefgroepen.

Het was een leerzame en opbouwende tijd .

Thea Stokdijk.

Uitreiking Bert Bos Bokaal.

Op een warme middag in april was er een themadag voor het personeel van Dagbesteding, omdat de BBBokaal werd uitgereikt. De BBBokaal is een prijs voor degene die het beste nieuwe project voor dagbestedingscliënten bedenkt. Er is zowel een vakprijs als cliëntenprijs. De prijs moest voldoen aan een aantal criteria, waaronder dat het project een positieve bijdrage aan cliënten moet leveren. Deze bokaal is vernoemd naar een voormalige manager. Dit jaar is hij voor het eerst uitgereikt.

Verschillende mensen, waaronder de voorzitter van Cliëntenraad Delft, die ook voorzitter van de cliëntjury was, hielden een toespraak.

Voorgedragen projecten waren:

Etalageploeg: die op dagbestedingslocaties alle etalages allemaal in dezelfde stijl aankleedt.

Heraut: ploeg die ervoor zorgt dat op alle locaties en afdelingen alle affiches met activiteiten en foldermateriaal altijd up to date is.

Make-over: cliënten kunnen een metamorfose krijgen

Wasserij: wasserij gerund door cliënten, waar zowel cliënten als niet cliënten hun was kunnen laten doen. (Vakprijs)

Afslankproject: in samenwerking met verschillende disciplines kan een cliënt een afslankprogramma volgen. (cliëntenprijs)

MAC: ploeg cliënten die maaltijden aan huis leveren.

Knuffelproject: van oude textiel worden knuffels gemaakt

Oud meubilair opknappen: cliënten knappen oud meubilair op, zodat het opnieuw kan worden verkocht.

Dagbesteding aan huis: voor cliënten die niet makkelijk uit huis naar de DAC's komen, kunnen een aanbod krijgen aan huis

KOD: andere artikelen verkopen dan het huidige aanbod.

Website: selftest om interesses te peilen voor deelname aan activiteiten van Dagbesteding

Dependance Jorien: tweedehandsboetiekje aan de Adri-chemstraat

Genomineerden vanuit vakjury:

- ◆ Afslankproject
- ◆ Heraut
- ◆ Wasserij

De bokaal met geldprijs ging naar wasserij

Genomineerden vanuit Cliëntjury

- ◆ Afslankproject
- ◆ Heraut
- ◆ Website

De bokaal met geldprijs vanuit cliëntenraden ging naar het afslankproject. De bokaal is speciaal gemaakt door een kunstnares van KOD en cliënten

Zoals u ziet was er niet veel verschil van mening over de te nomineren projecten. Onder het genot van een hapje en drankje konden we nog napraten over ons eigen favoriete project.

Tot volgend jaar

Delflands Eerste-Psychose Team

Enthousiast team met veel kennis

Schizofrenie is een hersenziekte die bij 1 op de 100 mensen voorkomt. Meestal openbaart het zich bij jonge mannen tussen de 20 en 30 jaar. Als een eerste psychose zich voordoet is het van groot belang dat er tijdig adequate zorg wordt gegeven. Om die reden is op 1 mei 2008 het Delflands Eerste-Psychose Team (DEPT) geformeerd. Vijf maanden later is men daadwerkelijk gestart en inmiddels is er een instroom van rond de zestig mensen.

Het DEPT bestaat uit vier SPV-en, een psychiater in opleiding, een secretariael medewerker en coördinator en psychiater Natalie Veen (38). Natalie Veen is gepromoveerd in een aantal aspecten van de ziekte schizofrenie en draagt de mensen die eraan lijden een warm hart toe. "Alle mensen die bij ons komen, krijgen een uitgebreide intake en diagnostiek. Mensen die aan schizofrenie of aanverwante stoornis lijden, blijven drie jaar bij ons. Dan gaan ze over naar het MBT, of naar de huisarts als er weinig zorg nodig is."

Boeiend, succesvol proces

Als de diagnostische fase achter de rug is, wordt gestart met de Multi Family Group (MFG), een concept van de Amerikaan McFarlane. Een MFG is een groep mensen van ongeveer vijf patiënten met schizofrenie en hun naaste familie: ouders, broers en zussen. Iedere nieuwe groep krijgt als eerste een minisymposium op een zaterdag aangeboden over wat schizofrenie is. Daarna is er om de week op dinsdagavond een avond om elkaar beter te leren kennen, psycho-educatie te ontvangen en elkaar te helpen. Voorafgaand eet men met elkaar. Het uiteindelijke doel van een MFG is dat de prognose voor de ziekte schizofrenie gunstiger wordt. Uit onderzoek is gebleken dat patiënten die hebben deelgenomen aan een MFG, sociaal beter functioneren en een minder groot risico lopen op een psychotische relaps.

Natalie: "In de eerste fase van de groep leert men elkaar goed kennen, in fase twee worden ervaringen uitgewisseld rondom schizofrenie en in de laatste fase probeert men elkaar te helpen met het oplossen van problemen, waarbij de patiënt vertelt of iets wel of niet werkt." Waar de meeste patiënten en hun familieleden bijvoorbeeld tegenaan lopen, is het met de patiënt bespreken van de ziekte. Vaak gaat zo'n gesprek gepaard met emoties en daar kan iemand met schizofrenie meestal niet goed tegen en ervaart dat als druk. In de groep kan dan worden gezocht naar een oplossing

die wel haalbaar is, er bijvoorbeeld alleen op maandag tussen zes en zeven met elkaar over praten. "Het blijkt een boeiend, succesvol proces, een MFG, die ook uitgebreid kan worden naar andere ernstige psychiatrische stoornissen," zegt Natalie Veen.

Veel profijt

De rest van de behandeling van het Delflands Eerste-Psychose Team bestaat uit het zoeken en geven van de juiste medicatie, waarbij de dosering zo laag mogelijk wordt gehouden. Er wordt ook veel aandacht besteed aan de motivatie medicatie in te nemen. Sommigen willen dat niet; de vaak jonge mensen zien op tegen een leven met een afgevlakt gevoelsleven. Rouwverwerking en acceptatie is dan ook een belangrijk onderdeel van de behandeling. Een ander belangrijk onderdeel is het opstellen van het *signaleringsplan*. Natalie: "Het maken van een *signaleringsplan* kost veel tijd, het is nogal gedetailleerd, maar het loont heel erg de moeite. Een van de belangrijkste punten in het plan is het omschrijven van hoe de eerste psychose is ontstaan, bijvoorbeeld toen de persoon in kwestie slecht begon te slapen, of toen hij stemmen begon te horen. De patiënt heeft er veel profijt van, omdat zo kan worden voorkomen dat het een tweede keer uit de hand loopt."

Wetenschappelijk onderzoek

Het DEPT werkt binnen kantoortijden, daarbuiten komt men als eerste terecht bij de Crisisdienst. Er wordt binnen het Psychose Team ook ACT-zorg geleverd; bijvoorbeeld als iemand veel gezien moet worden, gaat iemand van het team iedere dag op crisis-bezoek om opname te voorkomen.

Mensen die niet in een Multi Family Group willen, krijgen psycho-educatie van hun SPV. De SPV voert uiteindelijk de regie over de behandeling van zijn of haar patiënt. Twee van de vier SPV-en zijn momenteel de basisprincipes aan het leren van cognitieve gedragstherapie; dat heeft het team nodig, maar er is nog geen GZ-psycholoog gevonden.

Natalie weet dat er niet alleen in GGZ Delfland, maar ook in Altrecht en Rivierduinen is gestart met een Eerste-Psychose Team. Haar voornemen is met deze instellingen te gaan samenwerken, zodat er wetenschappelijk onderzoek kan gaan plaatsvinden en er bijvoorbeeld gekeken kan worden naar wie van de patiënten er buiten de boot vallen. (*ehvdb*)

Van onze columnist: HOE ZEGT U?

Het zal een ieder die regelmatig GGZ-krantjes of beleidsstukken en/of notities leest opgevallen zijn dat er veel speelt rondom het fenomeen “bejegening”. Waar hebben we het dan eigenlijk over? De Van Dale schrijft: bejegenen is behandelen, en bejegening is de wijze waarop men iets of iemand behandelt.

Dit zorgt voor misverstanden. Je zou namelijk kunnen denken dat behandelen “medisch behandelen” betekent. Ik zou liever zeggen: bejegening is de wijze waarop men met iemand omgaat. In de psychiatrie gaat het dan vooral om hoe het verplegend personeel met de patiënten omgaat. Het gaat natuurlijk niet altijd om de verpleging, ook schoonmakers, baliemedewerkers en artsen “bejegenen”.

Mijns inziens zijn voor een correcte bejegening drie zaken in ieder geval noodzakelijk. Ten eerste vakkennis, ten tweede de wens om daadwerkelijk te communiceren en ten derde respect, eerbied voor de patiënt.

En dat dat niet altijd makkelijk is als je iemand er weer op moet wijzen dat de sigarettenpeuk in de asbak moet en niet er naast, zal niemand ontkennen. Maar dan komt er om de hoek kijken dat je patiënten persoonlijk, op menselijke wijze zou moeten benaderen. Tegen de één zeg je in zo’n geval:

“Zeg, doe je dat thuis ook?!” en dat is iets wat je tegen een andere patiënt beslist niet zou moeten zeggen. Als het om iemand gaat die overal een puinhoop achter zich laat zeg je eerder “je doet je best maar, maar ik vind dat je dan alle asbakken moet legen en een doekje over de tafel kunt halen.”

En is het iemand die er niets aan kan doen, dan ruim je zonder mokken de rommel achter hem of haar op. Als vierde punt heb ik nu een individuele benadering genoemd, één die zo menselijk mogelijk is en niet denigrerend of afstandelijk.

Tot slot zou ik een vijfde en laatste voorwaarde voor een goede bejegening willen noemen en dat is zelfkennis. Daarmee bedoel ik dat je als verpleegkundige kennis hebt opgebouwd over je eigen wijze van communiceren, bijvoorbeeld je sterke en zwakke kanten. De vraag “Hoe kom ik op een ander over” is daarbij van fundamenteel belang.

Een klein stokje achter de deur hierbij is misschien wel dat het dit onderwerp is waar de patiënten het ontzettend vaak met elkaar over hebben!

Esmoreit Kroon

Wat wordt er opgespeld?

Verzin een nieuwe naam voor schizofrenie

Anoiksis, vereniging voor mensen met chronische psychosen of schizofrenie, heeft een prijsvraag uitgeschreven voor cliënten, hulpverleners, wetenschappers en anderen die betrokken zijn bij schizofrenie.

De prijs is de trofee 'De Gouden Bleuler', een speciaal gemaakt beeld waaraan eeuwige roem is verbonden en een reis naar Gent voor twee personen.

Zij schrijven in een flyer: 'Patiënten, hulpverleners en wetenschappers voelen zich steeds ongemakkelijker bij de term schizofrenie. Er zou een betere naam moeten komen voor het hebben van een psychotische vatbaarheid. Weten wetenschappers een beter alternatief? Kennen hulpverleners een betere beschrijving van hun cliënten? En wat vinden patiënten zelf de meest geschikte typering van hun klachten?'

Een nieuwe naam voor schizofrenie moet voldoen aan de volgende criteria:

- ◆ **Acceptabel** De naam zou de button moeten zijn die u zelf op wilt spelden;
- ◆ **Begrijpelijk** De naam moet direct te begrijpen zijn, dus taalkundig niet te ingewikkeld;
- ◆ **Eerlijk** De naam moet recht doen aan zowel de ernst van de klachten als aan de mogelijkheid tot herstel;
- ◆ **Dekkend** De naam moet de lading zo veel mogelijk dekken.

Doe mee en stuur je idee vóór 1 september 2009 naar prijsvraag@anoiksis.nl.

Ontbijtbuffet in het Verlaat

Sinds mei kunnen een aantal cliënten van het Verlaat gebruik maken van een ontbijtbuffet. Het gaat hierbij om een pilot die uitgevoerd wordt in een aantal huisjes.

Wladimir Adela, manager Verlaat zegt hier het volgende over:

Vanaf 11 mei zijn we begonnen met ontbijtbuffet. De opkomst lijkt overtreffend (dit ondanks alle tekorten en hiaten). Ik wilde graag patiënten verrassen bij de eerste dag en met de eerste aanblik een mooie indruk bij de patiënten maken. Met twee collega's, waarvan één nog medicijnen moet nakijken en daaraan voorzien, bleek het vaak een stressvolle en hectische situatie in de ochtend. Om 20/30 mensen te kunnen bedienen en ook begeleiden en verplegen blijkt het niet altijd zo makkelijk te zijn. Maar gezien alle bovengenoemde omstandigheden wordt het ontbijtbuffet door patiënten met veel enthousiasme bezocht en mensen genieten er zichtbaar van. Hierbij meningen van een aantal patiënten.

- ◆ Het is leuk. Ontbijten is goed, anders ontbeet ik nooit, veel beter, geen probleem meer om vroeg op te staan. Ik vind het leuk om mee te helpen. Ik heb geen behoefte aan een krant, wel TV journaal is leuk/voldoende.
- ◆ Het ontbijt is keurig verzorgd; af en toe komen de medewerkers een beetje gestresst over. Soms moet je te lang wachten op een bord als je wat later bent. Ik vind het fijn om vroeg op te staan om bij het ontbijt te zijn. Ik ontbijt nú wel. Zou een AD krant op prijs stellen. Ziet graag fruit bij het ontbijt. Mij lijkt het niks om zelf voor het ontbijt zou moeten zorgen.
- ◆ Het is geslaagd. Gezellig tussen al die mensen, een goede reden om op te staan en iets te doen (een leuke gelegenheid om te ontbijten).
- ◆ Het is ook gezellig en leuk en stimulerend.

Miniconferentie Dwang en Drang

2 juni jongstleden vond de miniconferentie Drang en Dwang plaats. Hoewel de opkomst niet zo groot was als verwacht, was er bij de aanwezigen een goede verhouding tussen het aantal cliënten, familieleden en hulpverleners. Aan de hand van stelling werd aan verschillende tafels gediscussieerd. Uit deze discussie zijn een aantal speerpunten geformuleerd, die uitgewerkt zullen worden. We houden u op de hoogte.

Hier enkele quotes die de stemming van middag goed weergaven.

**Zinvolle bijeenkomst, betreurenswaardig
dat de opkomst lager was dan verwacht,
want hier valt winst te behalen**

Jan van der Heiden (Trifler)

Fantastische dialoog is op gang gekomen

Yvette Huije (projectleider)

**Onmacht en angst bij separatie ontstaat door gebrek aan
informatie en miscommunicatie. Als je dat verbetert door
middel van je hart te gebruiken zijn we op de goede weg.**

Maarten van Nieuwkerk (ervaringsdeskundige)

Separeren is heel ingrijpend voor een cliënt.
Goed dat er binnen de instelling uitgewisseld wordt over
hoe toepassing van deze en andere vormen van dwang
kan worden teruggedrongen

Hans Arwert (PVP)

Dwangtoepassing is niet alleen
iets van de kliniek

Ernst Amkreutz (IM-2)

Onder de indruk van het enthousiasme en
inzet van allen die ik heb horen praten

Lidy Bochove(Ypsilon)

OPROEP

Wordt lid van de cliëntenraad!!!

GEZOCHT

Enthousiaste correspondenten.

Bent u een bezoeker van een andere locatie dan de Jorisweg en heeft u nieuws, meld het ons.

COLOFON

Ontwerp
Communications

Fotografie
Cliëntenraad

Druk
Nivo, Delfgauw

“Inzicht”

is de nieuwsbrief van
Cliëntenraad Delft.

Postadres: Postbus 5016, 2600 GZ Delft
Bezoekadres: Sint Jorisweg 2, 2612 GA Delft
Telefoonnummer: 015 260 7513
E-mail: clienraad.Delft@ggz-delfland.nl
Website: www.clienraaddelft.nl